

Muistio

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kokousaika 17.8.2023 klo 9.06

Kokouspaikka Innocum, Isoharjantie 6, rakennus S1, 2 krs. Tiimi-kokoushuone

Jäsenet Reino Kuopusjärvi, Eläkeliiton Siilinjärven yhdistys ry, puheenjohtaja (+)
Arja Jolkin, Siilinjärven eläkkeensaajat ry, varapuheenjohtaja (+)
Riitta Korhonen, Siilinjärven virkistys (+)
Erkki Miettinen, Siilinjärven kehitysvammaistentuki ry (+)
Eeva-Kaarina Nurmiranta, Siilinjärven invalidit (+)
Maija-Leena Pitkänen, Pohjois-Savon muisti ry (+)
Ari Ruotsalainen, Puijon diabetesyhdistys (+)
Annika Kinnunen, Pohjois-Savon näkövammaiset ry (+)
Erja Valkonen, Siilinjärven seurakunta (+)
Anita Heino, kansalaisopiston rehtori (+)
Timo Hyötyläinen, liikuntatoimenjohtaja (+)
Tanja Moilanen, hyvinvointikoordinaattori, kokouksen sihteeri (+)

1. Kokouksen avaus ja läsnä-/poissaolevien toteaminen

Kokouksen osallistujat todettu oheisessa listassa +/- merkinnöin.

2. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Iisalmen neuvostojen vierailu

Iisalmen vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat vierailivat Siilinjärvellä 16.8. Vierailun keskustelujen tiivis yhteenveto löytyy muistion liitteenä.

Yleisesti todettiin, että vierailu oli varsin positiivinen kokemus ja keskusteluista saatiin paljon ajatuksia ja vinkkejä oman toiminnan kehittämiseen. Todettiin, että Siilinjärven malli yhdistetystä vanhus- ja vammaisneuvostosta toimii pääasiassa hyvin ja siinä saadaan yhdistettyä voimavaroja. Vierailun aikana pohdittiin erillisten neuvostojen etuja Iisalmenkin kokemusten perusteella.

Iisalmen vammaisneuvosto toteuttaa kaksi kertaa vuodessa kuulemistilaisuuden, johon kutsutaan vammais- ja potilasjärjestöjä. Tämä todettiin kiinnostavaksi toiminnaksi ja sen toteuttamismahdollisuuksia Siilinjärvellä pohditaan jatkossa.

Iisalmessa oli toteutettu esteettömyyskävelyitä, joita myös Siilinjärvellä on aikaisempina vuosina järjestetty. Siilinjärvellä kiinnostus osallistua ko. kävelyihin on kuitenkin ollut varsin heikkoa.

Todettiin, että hyvä toimintamalli Iisalmessa on ns. palveluhakemisto, johon on koottu mm. sote-palvelut yhteen.

Sovittiin, että selvitetään, onko Siilinjärven kunnalla käytettävissä testamenttivaroja ikääntyneiden tai vammaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Iisalmen neuvostot pystyvät rahoittamaan toimintaansa osin testamenttivaroilla. Asiaa selvitettiin kokouksen jälkeen kunnasta. Tällä hetkellä kunnassa ei ole käytettävissä testamenttivaroja. Yleisesti testamenttilahjoitukset ja lyhytaikaiset lahjoitukset (esim. joulun alla) kohdennetaan lahjoittajatahon/testamenttimääräysten mukaisesti tai kunnanhallitus päättää niiden kohdentamisesta. Perinteisesti Siilinjärvellä lahjoitukset ovat kohdistuneet lapsiperheille, nuorille tai kulttuuriin.

4. Vanhusten viikko

Vanhus- ja vammaisneuvosto vastaa vanhusten viikon suunnittelusta. Vuonna 2023 kansallisen teemaviikon teemana on "Tehdään iästä numero". Kansallisesta teemaviikosta voit lukea lisää täällä: <https://vtkl.fi/tapahtumat/vanhustenviikko>. Neuvoston edellisessä kokouksessa sovittiin teemaviikon suunnitteluryhmän kokoonpanosta. Käytiin läpi teemaviikon ohjelmarunko:

- Tiistai 3.10. klo 10–14, *Turvallisesti digialloilla*, seurakuntatalo Helmi ja Toivo -salit. Järjestäjä: Savonetti
 - Pohdittiin tarjoiluja: esim. mehu & pientä suolaista.
- Keskiviikko 4.10. klo 12–15, klo 14–14.30 vesijumppa, *Liikunnan riemua*, Fontanella.
 - Reino varmistaa varaukset ja toteutuksen, Timo maksuasiat (mm. onko sisäänpääsy ilmainen / alennettu maksu)
 - Pohdittiin olisiko Fontanellalla mahdollisuus tehdä tarjous liikuntapäivään osallistuville alennetuista hinnoista: esim. kahvi & pulla
- Torstai 5.10 klo 18–19, *Musiikin ja runojen siivillä*, konsertti ja yhteislaulua, Siilinjärven kirkko

- Perjantai 6.10 klo 15–17, *Pelien viemää*, yhteispelejä nuorten kanssa, Siilinjärven kirjasto Tapaamo sekä Vuorelan nuorisotalo.
 - Tilat sovittu kokoukseen jälkeen.
- Sunnuntai 8.10, Kirkkopyhä ja kirkkokahvit, Siilinjärven kirkko klo 10.00, Vuorelan kirkko 13.00

Kokouksessa pohdittiin sitä, mihin pieni käytettävissä oleva budjetti kohdennetaan. Sillä voitaisiin esim. ostaa tarjoilua johonkin tilaisuuksista.

Sovittiin, että kansalaisopiston virkistysryhmissä olisi tuolla viikolla avoimet ovet seuraavasti:

- Rupattelurinki 2.10 10–11.45, Vuoku-talon saunatila
- Iloa ja voimia arkeen yhdessä, 2.10 14–15.30, Vuorelan päiväkoti (paikka täsmentyy)
- Iloa ja voimia arkeen yhdessä, ke 4.10 14–15.30, Akuliinan ruokala

Viime vuosina vanhusten viikolla on toteutettu myös Vie vanhus ulos -kampanjaa avustamalla palvelutalojen asukkaita ulkoilussa. Todettiin, että viikko on ohjelmallisesti täynnä ja tänä vuonna ulkoilua ei suunnitella ko. viikolle.

Kunnan viestintä huolehtii pienen ilmoituksen Uutis-Jousi- lehteen. Lisäksi laitetaan mainokset kunnan sähköisille ilmoitustauluille, kunnan nettisivulle ja laaditaan tulostettava mainos.

Sovittiin, että varmistukset ja täsmennykset viikon tapahtumista on lähetettävä Tanjalle 30.8. mennessä.

5. Vammaisten päivä

Vanhus- ja vammaisneuvosto vastaa vammaistenpäivän suunnittelusta. Vammaisten päivää vietetään joulukuussa. Edellisessä kokouksessa päätettiin teemapäivän suunnittelusta vastaavan ryhmän kokoonpano.

Kokouksessa käytiin läpi suunnittelun tilanne:

- Aika ja paikka: sunnuntai 3.12 klo 14.00 alkaen, Siilinjärven seurakuntatalo, Iso Sali
- Teema: Sydän sen sanoo
- Tarjoilut: Riitta on lupautunut huolehtimaan kahveista ja tarjoiluista
- Alustava ohjelma
 - Kuoro/kuorojen esitykset, esim. alussa ja lopussa

- neuvoston toiveena oli paikallisen kuoro-osaamisen hyödyntäminen
- pohdinnassa on lisäksi ukrainalaisten ja/tai vammaisten esityksiä, muoti-
näytös ja taidenäyttely
- lisäksi tilaisuudessa olisi mahdollisesti liikuntatuokio Tanja K:n pitämänä

Sovittiin, että kun päivän ohjelma varmistuu, niin hyödynnetään kunnan viestintäosaamista teemapäivän viestinnässä. Todettiin, että olisi tärkeää, että neuvosto ja niiden tausta järjestöt olisivat mahdollisimman aktiivisesti mukana sekä vanhusten viikon tilaisuuksissa että vammaistenpäivässä.

6. Siilinjärven hyvinvointisuunnitelma ja toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Lainsäädäntö ohjaa kuntaa kuntalaisten hyvinvoinnin, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Kunnan tulee laatia valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, missä linjataan hyvinvoinnin edistämisen painopisteet valtuustokaudelle. Tämän lisäksi kunnan tulee seurata ja raportoida vuosittain hyvinvoinnin tilaa ja hyvinvoinnin edistämisen toteutumista valtuustolle. Kunnassa tulee myös olla suunnitelma kuntalaisten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Asialistan liitteinä 1) hyvinvointisuunnitelma, 2) toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä 3) vuosikertomus. Kokouksessa läpikäytiin lyhyesti kunnan hyvinvointisuunnitelma ja toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet. Käytiin keskustelua hyvinvointisuunnitelmasta ja -vuosiraportista sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta. Tunnistettiin kehittämistarpeita vietäväksi eteenpäin hyvinvointialueelle. Nämä huomioitu muistion kohdan 7. listauksessa.

7. Hyvinvointialueelle vietävät ja tuotavat terveiset: ikäihmisten ja vammaisten neuvostot

Terveiset hyvinvointialueen ikäihmisten neuvostosta

- PS hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtaja Marko Korhonen vierailmassa ikäihmisten neuvoston kokouksessa

Terveisiä hyvinvointialueelle terveyskeskuksen toiminnasta

- tieto hyvinvointialueen palveluista on hankalasti saatavilla, erityisesti jos ei ole nettiä käytettävissä, esim.
 - mistä tietää, mihin hyvinvointialueen seutukuntaan kuuluu (Siilinjärvi kuuluu Koilliseen alueeseen)

- viestintää kuntalaisille tulisi vahvistaa: yhteydenotot, tarjolla olevat palvelut
 - asukkaan mahdollista estää sähköinen yhteydenotto – Reino ottaa asian puheeksi alueellisessa neuvostossa (alueellinen aloite?)
- ammattitulkkeja tulisi käyttää nykyistä enemmän, erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa, missä tiedot ovat salassa pidettäviä
- Vuorelassa hyvin hankala saada lääkäripalveluita
- takaisinsoittopalveluissa nykyisin 2 päivää kiireettömissä yhteydenotoissa
- ammattilaisten tietojärjestelmäosaamisessa puutteita, esim. mistä tiedot löytyvät (lausunnot yms.)
- keskustan terveysaseman sisäänpääsy on hankalaa. Kasurilantien ovi lukossa ja siitä ei aina päästetä sisään edes soittokelloa soittamalla. Alaovi myös lukkiutuu ilta-aikaan. Yläovelta tulisi päästää sisään erityisesti sellaiset asukkaat, jotka liikkuvat apuvälineiden kautta.
- terveysaseman kylteissä voisi olla ”akuutti” -sanon sijaan/lisäksi mainittu ”päivystys”
- infopisteellä ei aina ole työntekijää, mikä hankaloittaa esim. vammaisten ja vanhusien ilmoittautumista

Sovittiin, että Reino vie terveisiä hyvinvointialueen neuvostolle ja sitä kautta hyvinvointialueen tietoon.

Hyvinvointialueella on toiminnassa asiakaspalautelomake, jonka kautta voi myös yksityishenkilöt lähettää suorana palautetta hyvinvointialueen toiminnasta. Palautelomake löytyy sivulta: <https://pshyvinvointialue.fi/asiakaspalaute>

8. Terveiset lautakunnista

Sivistyslautakunta: käsittelyssä kouluasioita; Ahmon liikunta-alue: rakennettu alueelle, joka on rakennuskiellossa; liikuntasalivuorojen jakoperusteet

Hyvinvointijaos: avustusten jakaminen

9. Muut mahdolliset asiat

Esteettömyyskartoitus

Huhtikuun kokouksessa vierailijat kävivät kertomassa Siilinjärvellä toteutettavasta esteettömyyskartoituksesta. Esteettömyyskartoitus toteutetaan opinnäytetyönä. Kesän aikana opiskelijalta tuli kartoitukseen liittyvä kysely. Kartoituksen etenemisestä ei ole saatu kyselyistä huolimatta saatu tietoa.

Vaaliopasteet

Siilinjärven Invalidit ry jätti keväällä aloitteen vaaliopasteiden parantamisesta. Opasteissa käytetään ensisijaisesti Oikeusministeriön valmiita opastepohjia. Näiden lisäksi kunnan käytössä on tienvarsikylttejä autoteiden varsilla. Näitä kylttejä uusitaan syksyn 2023 aikana. Kylttien värityksen ja fontin koon määrittämiseen on pyydetty asiantuntija-apua Siilinjärven invalidit ry:ltä ja Pohjois-Savon näkövammaiset ry:ltä. Keskusteltiin vaaliopasteista ja todettiin, että fontin olisi hyvä olla mahdollisimman suuri ja kylttien asetteluun tulisi kiinnittää huomiota. Neuvoston jäsenet ovat suoraan yhteydessä hallintopäällikkö Ella Kauppiseen kyltteihin liittyvien muiden huomioiden osalta. Neuvosto saa virallisen vastauksen aloitteeseensa, kunhan keskusvaalilautakunta on käsitellyt sen syksyllä.

10. Seuraava kokousaika

Keskusteltiin lyhyesti neuvoston kokoontumispaikasta. Pohdittiin, että kokouspaikka voisi vaihdella. Jatkossa neuvosto voisi kokoontua myös Virkistyskeskuksen tiloissa esim. keskiviikkoisin klo 14 (9 € / tunti)

Seuraava kokous pidetään **seurakuntatalolla (Valo-Sali) to 26.10 klo 9.00.**